

Motion till riksdagen 2013/14:A307

av **Adnan Dibrani m.fl. (S)**

Samlad arbetsmiljöforskning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av samlad arbetsmiljöforskning.

Motivering

Svensk arbetslivsforskning intog under många decennier en internationell särställning i förhållande till de flesta andra länder. Arbetslivsinstitutet (ALI) har bedrivit världsledande forskning inom en mängd arbetsrelaterade områden. Det har spelat en stor roll för att ta fram modeller för en god arbetsmiljö samt bedrivit forskning om hur ohälsa kopplad till dålig arbetsmiljö kan förebyggas.

Detta mönster bröts när regeringen i december 2006 beslutade att lägga ner ALI och splittra den sammanhållna arbetsmiljöforskningen. Avvecklingen av ALI innebär att den arbetsrelaterade forskningen nu snabbt nedmonteras och ett stort kunskapskapital har gått till spillo. Sverige och Portugal är numera de enda EU-länderna utan ett arbetslivsinstitut. Den samlade tvärvetenskapliga arbetsmiljöforskningen är nu spridd och utlagd på olika universitet i landet.

Det innebär att arbetsmiljöforskningen får konkurrera med all annan forskning om de samlade forskningsmedel som universiteten får del av. Resultatet har blivit att en hel del av forskarna försvunnit, samtidigt som medlen till arbetslivsforskningen har minskats.

Svensk arbetsmiljöforskning har på så sätt marginaliserats, och vi ligger nu sämre till än flera av EU:s andra medlemsländer.

Arbetslivsinstitutet var också till stor nytta för de yrkesmedicinska kliniker, som därmed fick tillgång till många viktiga vetenskapliga råd och kunskaper. Dessa kunde man sedan använda i den egna yrkesmedicinska verksamheten.

Fel! Okänt namn på

Konsekvensen blir att vi kommer att sakna en överblick av läget och utvecklingen inom arbetslivet. Det kommer att leda till sämre arbetsmiljö när kunskapsutveckling genom forskning inte kan fortsätta. Vardagens många problem kräver en flervetenskaplig forskning i nära samverkan med arbetsmarknadens parter. Svensk arbetslivsforskning har haft förmågan att skapa värden för samhället, företagen och individen, men resurserna till arbetslivsforskning är otillräckliga idag.

Till ovan beskrivna församlingar bidrog nedläggning av arbetsmiljöbiblioteket med samlingar av böcker, tidskrifter och rapporter. Detta bibliotek fungerade som ett avancerat och fördjupat stöd för skyddsombuden, då det genom biblioteket var möjligt att ta del av forskningsresultat, avhandlingar, rapporter och projektarbeten. Det var ett instrument för skyddsombuden att vidareutveckla och fördjupa arbetsmiljöarbete på arbetsplatserna.

Materialet är nu splittrat och delar finns på Stockholms universitetsbibliotek. Driften av databasen Arblin har övertagits av Arbetsmiljöhögskolan vid Lunds universitet. Mindre delar av litteratursamlingen har även övertagits av Arbetsmiljöhögskolan.

Under senare år har skyddsombudens viktiga ställning på arbetsplatsen försämrats, vilket har bidragit till allt tystare arbetsplatser. I stället borde arbetsmiljöarbetet stärkas och arbetsmiljöforskningen utvecklas. Dessutom borde skyddsombuden ges de verktyg de behöver för att förbättra arbetsmiljön på våra arbetsplatser.

Detta förutsätter att en samlad arbetsmiljöforskning skapas i landet, där arbetslivets forskningsbehov kan formuleras och där kunskaper om pågående forskning kan delges dem som är aktiva i arbetsmiljöarbete på olika sätt.

Stockholm den 20 september 2013

Adnan Dibrani (S)

Hans Hoff (S)

Jennie Nilsson (S)